

Planul de investitii pentru o Europa durabila va aduce investitii de o mie de miliarde de euro

Planul de investitii pentru o Europa durabila, prezentat marti, va mobiliza investitii publice si va contribui la deblocarea de fonduri private prin intermediul unor instrumente financiare ale UE, în special InvestEU, care ar duce la investitii de cel puțin o mie de miliarde de euro.

Potrivit unui comunicat publicat pe un site oficial al Comisiei Europene, toate statele membre, regiunile si sectoarele vor trebui sa aiba o contributie la tranzitie.

„Oamenii sunt cei în jurul carora s-a construit Pactul ecologic european, viziunea noastra pentru o Europa neutra din punct de vedere climatic pâna în 2050. Ne asteapta o transformare fara precedent, care va functiona daca va fi echitabila si fiabila pentru noi toti. Vom sprijini oamenii si regiunile care vor trebui sa depuna eforturi mai mari pentru realizarea acestei schimbari, pentru a ne asigura ca nimeni nu este lasat în urma. Pactul ecologic implica nevoi ridicate de investitii, pe care le vom preschimba în oportunitati de investitii. Planul pe care îl prezentam astazi, de a mobiliza cel puțin o mie de miliarde de euro, va arata drumul si va debloca un val de investitii verzi”. a declarat Ursula von der Leyen, presedinta Comisiei Europene, citata în comunicat.

Astfel, unele regiuni vor fi afectate în mod particular si vor trece prin transformari ecomice si sociale profunde.

„Tranzitia necesara catre neutralitate din punct de vedere climatic va spori bunastarea oamenilor si competitivitatea Europei. Pentru ca aceasta sa se realizeze, este nevoie de mai multe eforturi din partea cetatenilor, a sectoarelor si a regiunilor care se bazeaza într-o masura mai mare decât altii pe combustibili fosili. Mecanismul pentru o tranzitie justa va contribui la sprijinirea celor mai afectati prin sporirea atractivitatii investitiilor si propunerea unui pachet de sprijin financiar si practic în valoare de cel puțin 100 de miliarde de euro. Acesta este angajamentul nostru în numele solidaritatii si al echitatii”, a afirmat Frans Timmermans, Vicepresedintele executiv pentru Pactul ecologic european, conform sursei citate.

Mecanismul pentru o tranzitie justa va oferi sprijin financiar si practic specific pentru a-i ajuta pe lucratori si a genera investitiile necesare în regiunile respective.

Venind în completarea altor initiative anuntate în cadrul Pactului ecologic, planul se bazeaza pe trei dimensiuni:

- Finantare: mobilizarea, în urmatorul deceniu, a unui cuantum de minimum o mie de miliarde de euro reprezentând investitii durabile. Cea mai mare proportie de pâna acum de cheltuieli din bugetul UE pentru actiuni climatice si de mediu va face posibila atragerea de fonduri private, un rol-cheie urmând a fi jucat de Banca Europeana de Investitii;
- Facilitare: oferirea de stimulente pentru deblocarea si redirectionarea investitiilor publice si private. UE va furniza investitorilor instrumente, plasând resursele financiare durabile în centrul sistemului financiar, si va facilita realizarea de investitii durabile de catre autoritatile publice, încurajând „înverzirea” bugetului si achizitiile publice ecologice si concepând modalitati de a facilita procedurile de aprobare a ajutoarelor de stat destinate regiunilor vizate de tranzitia justa;
- Sprijin practic: Comisia va acorda sprijin autoritatilor publice si promotorilor proiectelor pentru planificarea, conceperea si executarea de proiecte sustenabile.

Mecanismul pentru o tranzitie justa este un instrument-cheie creat pentru a se asigura ca tranzitia catre o economie

neutra din punct de vedere climatic are loc în mod echitabil și ca nimeni nu este lăsat în urmă. Deși toate regiunile vor avea nevoie de finanțare, iar Planul de investiții pentru Pactul ecologic european o va furniza, mecanismul asigură un sprijin tintit care să ajute la mobilizarea unui cuantum de cel puțin 100 de miliarde de euro în perioada 2021-2027 în cele mai afectate regiuni, în scopul de a se atenua impactul socioeconomic al tranziției. Mecanismul va crea investițiile necesare pentru a ajuta lucrătorii și comunitățile care se bazează pe lanțul valoric al combustibililor fosili. Mecanismul va suplimenta contribuția substanțială de la bugetul UE prin intermediul tuturor instrumentelor care sunt relevante în mod direct pentru tranziție.

Mecanismul pentru o tranziție justă va consta în trei surse principale de finanțare:

- Un fond pentru o tranziție justă, care va primi fonduri noi din partea UE în cuantum de 7,5 miliarde de euro, care se adaugă cuantumului inclus în propunerea Comisiei pentru următorul buget pe termen lung al UE. Pentru a putea valorifica partea din fond care le revine, statele membre vor trebui, în colaborare cu Comisia, să identifice teritoriile eligibile prin intermediul unor planuri teritoriale specifice privind tranziția justă. Statele membre vor trebui, de asemenea, să se angajeze să aloce, pentru fiecare euro din Fondul pentru o tranziție justă, fonduri din Fondul european de dezvoltare regională și din Fondul social european Plus și să furnizeze resurse naționale suplimentare. Efectul cumulativ va consta în finanțare în cuantum de 30-50 de miliarde de euro, care va mobiliza și mai multe investiții. Fondul va furniza în principal granturi regiunilor. De exemplu, va sprijini lucrătorii în dobândirea de abilități și competențe pentru viitoarea piață a forței de muncă și va ajuta IMM-urile, startup-urile și incubatoarele de afaceri să creeze noi oportunități economice în aceste regiuni. Totodată, fondul va sprijini investițiile în tranziția către o energie curată, de exemplu în eficiența energetică;

- O schemă specifică pentru o tranziție justă în cadrul InvestEU, pentru mobilizarea de investiții în cuantum de până la 45 de miliarde de euro. Această schemă va încerca să atragă investiții private, inclusiv în energie și transporturi durabile, care să aducă beneficii regiunilor respective și să ajute economiile acestora să găsească surse noi de creștere;

- Un mecanism de împrumut pentru sectorul public, în colaborare cu Banca Europeană de Investiții, cu garanții de la bugetul UE, pentru mobilizarea unor investiții de 25-30 de miliarde de euro. Mecanismul va fi folosit pentru împrumuturi acordate sectorului public, de exemplu în sectorul rețelelor de încălzire centralizată și în cel al renovării clădirilor. În martie 2020, Comisia va prezenta o propunere legislativă care să încadreze acest aspect;

Mecanismul pentru o tranziție justă vizează mai mult decât finanțarea: prin intermediul unei platforme dedicate tranziției juste, Comisia va furniza asistență tehnică statelor membre și investitorilor și se va asigura că sunt implicate comunitățile afectate, autoritățile locale, partenerii sociali și organizațiile neguvernamentale. Mecanismul pentru o tranziție justă va include un cadru de guvernare puternic, axat pe planuri teritoriale specifice privind tranziția justă.

În 11 decembrie 2019, Comisia a prezentat Pactul ecologic european, care descrie obiectivul ambițios al Europei de deveni, până în 2050, primul bloc din lume neutru din punct de vedere climatic. Tranziția Europei către o economie sustenabilă implică eforturi semnificative în privința investițiilor în toate sectoarele: pentru atingerea tintelor actuale în materie de climă și energie pentru 2030 va fi nevoie de investiții suplimentare de 260 de miliarde de euro pe an până în 2030.